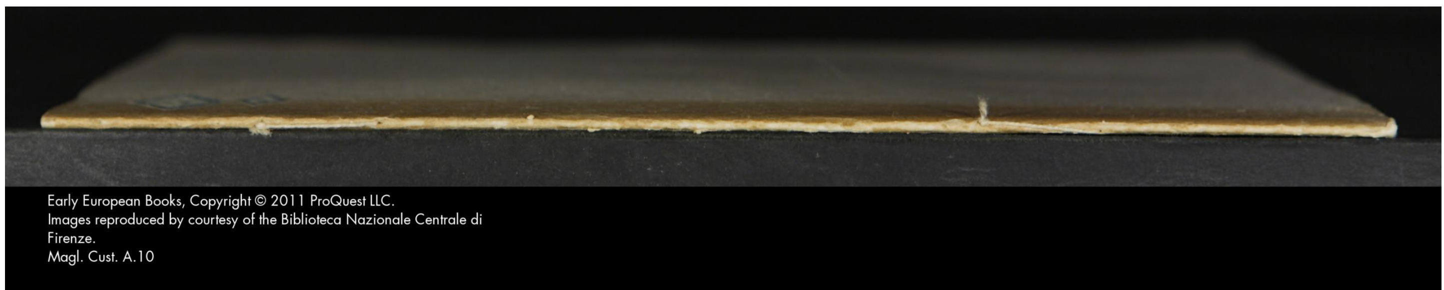
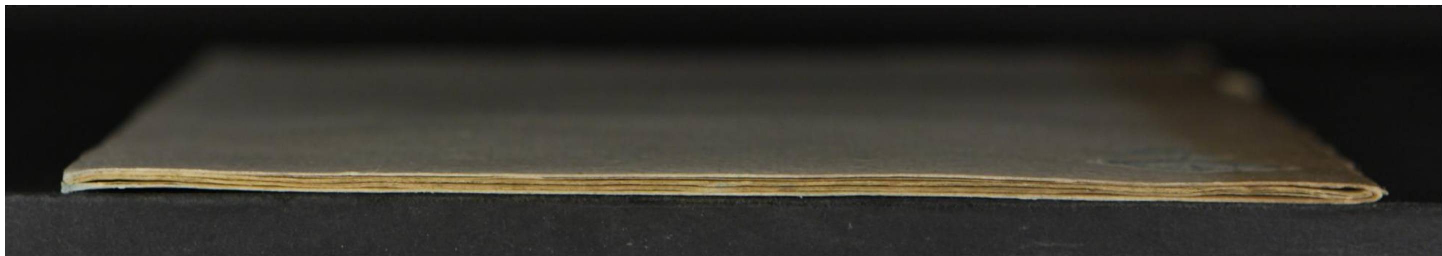
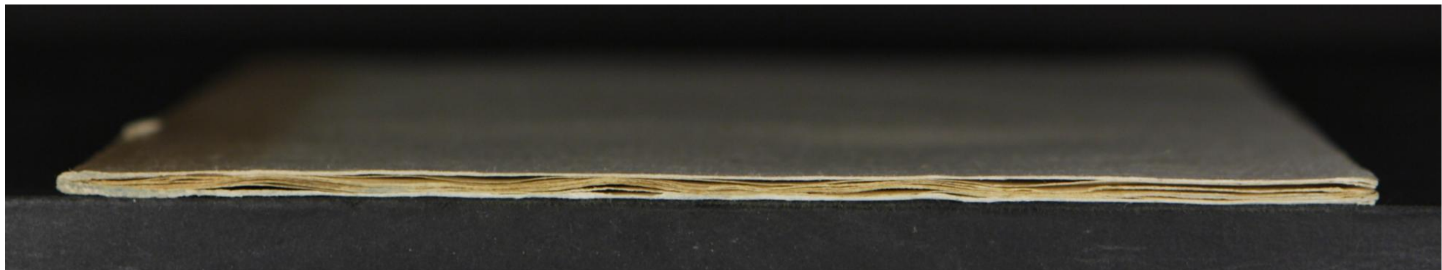
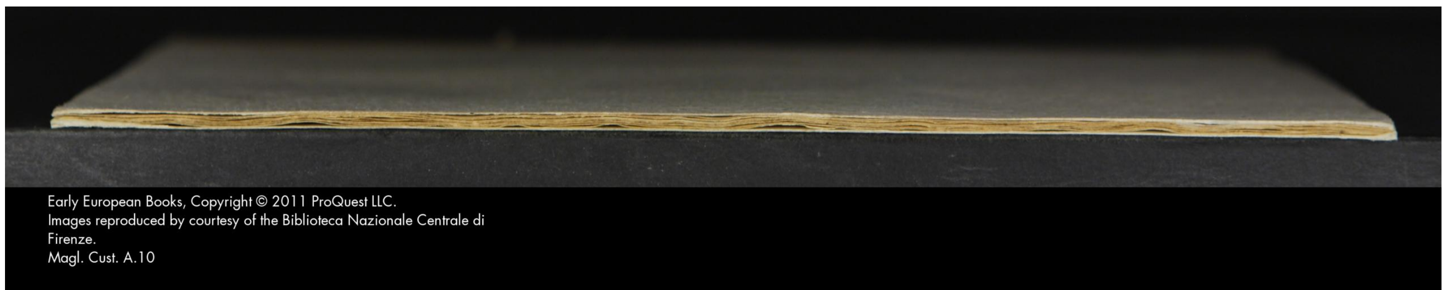

A
Cust.

10

IGI 2621

Maximo humanæ imbecillitatis Simulachro fortunæ bifronti Vita Petrimariæ de rubeis Viri illustris per Iacobũ cauiceũ.

P ETRVS Maria de Rubeis parmẽsis:comes Berceti ac Turisclaræ conditor patrem habuit illum Petrum:Qui relictam suo generi a Cæsaribus Parmam comite Sfortia attẽdulo Otonis tertii furore uessano:& tiranni de liberauit:Et ut conflatam in se inuidiam euitaret modo Syriã modo Gallias:& utrãq; hispaniam peragrauit:Pulso tandem per Philippummariã Ducem insubrum Rolando Palauicino cum complicibus domum reuenit:Filiãq; Guidonis Torelli: Classis Philippi contra Alphonsum Aragonum Regem imperatoris Antoniã:Petromariæ annos nato quindecim nuptum dedit:Ex qua filios utriusq; sexus nouem genuit:Beltrandum uidelicet Francischũ Ioannem:Iacobum:bernardum:& illũ Guidonẽ qui gratia & auctoritate apud Venetũ plurimum potuit Mariam Blanchã Leonoram:& Donellam uirgines: Quinquies sub Philippo non minus sapienter q̃ strenue meruit.Partes Abduæ(Quo tempore bellum inter Venetum & Philippum estuabat)accerrime rexit:gubernauitq;.Cremonã contra Frãcischum Sfortiam Veneto confederatam oppugnauit.Philippus a Veneto ad extrema deductus Francischum Sfortiam generum piceno imperantem:Iam Nicolao picinino perusino de medio sublato:tanti belli designatum imperatorem ad se accersit.Intereundum Philippus uita functus est.Illico leges æmiliæ & Liguriæ redditæ sunt.Postridie Placentia & Laude ad Venetum defecere:Metropolis quo liberior ad tutandas conseruandasq; leges foret arcẽ portæ Iouis funditus euerti iussit:Et delecti ciues populo iura ministrabant:dabantq;: Legatosq; ad finitimos dedit ineundi fœderis gratia.Parmæ Aemiliæ ciuitati ea postulatio placuit:perplacuitq; orante Nicolao Arcimboldo elloquentiæ auctore certissimo.Dum hæc aguntur Dux Sabaudiæ(ad quem iure testamenti regnum spectare uidebatur) Oratores qui omnia quæ Philippi fuerant peterent dessignauit deditq;.Subiratus Senatus ea postulatione minus pie comi-

Petrusmariã rubeus

Othõis tercii Tyrãnis

Petri rubei pegrinatio

Guidonis torelli Parmẽ. Antonia

Petrimarie rubei & Antoniæ filiorum noĩa

Bellũ inter Philippũ & Venetum

Franciscus Sfortia Philippi gener

Philippi ducis Mors

Placẽtiæ & laudæ defectie

metropolis libertas

Dux Sabaudie

Subirati me diolanen. Boschũ Barthlũs coleo Hestor fauétinus Petrusmaria exercitũ conflat

terq3 eos remisit. Indignatus dux exercitũ potenté militiæq3 assuetũ ĩmisit: Et apud boschũ Alexãdriæ minoris castellũ locauit: Vbi oĩa igne: ferro: & præda debacchata sunt. Hoc pculsus Senatus Bartolomeũ Coleoné (Qué falso accusatum ĩ uincula coniecerat Philippus Vnaa cũ Hestore Fauétino) Illius belli imperatoré designat: Qui accepto militari exercitu ad Terdoná q̃ to cicius cõtẽdit: ubi statas & milité firmauit. Interea Petrusmaria relictis partibus Abduæ domũ rediit: Conflatoq3 ad modũ paruo exercitu ĩ tãto re℞ amphractu: Castella & oppida illa: q̃ Othonis tertii tirãnide ablata fuerant: expugnauit: cepitq3: Et suo generi accerrime reliquit. Nec pugnæ pepercit quoad mediũ Appénini ĩ suá redegisset potestaté: Firmatisq3 præsidio locis ad partes ĩferiores contẽdit: Vbi acri ĩgenio Turisclaræ castelli fortissimi: feracissimiq3 fundaméta iecit: Quod postea miro opere perfecit: consumauitq3.

Eugenius pont. frãcisc᷒ spoliat piceno Cremona Bláchemariæ ducissæ dotalitiũ Parmenses martiales galeatius& Hyppolitá Sáctus secũdus oppidũ

Interim Frãciscus Sfortia: fulgur belli: Dux & princeps: per Eugeniũ pontificé Romanũ piceno: (Quod sibi armis uẽdicauerat) Spoliatus ĩ agro Bononiensi oĩ fere spe destitutus cũ suo pallãte exercitu sedebat: Omis uia ad Cremoná uxoris suæ Bláchæ Philippi filiæ dotalitiũ ĩuiaerat. Parmẽses uiri Martiales stationibus circa muros & portas dispositis maximo timori erãt: Et dux Estẽsis factionibus parmensiũ adiutus: suasusq3 ĩ ciuitaté mẽté & oculos coniecerat: Incertus Franciscus fortunæ ad Petrũmariá societaté & cõmeatũ rogatũ misit: Huius mente explorata: nec aliter percusso fœdere fidei suæ primogenita sua Galeatiũ & Hippolitá postea duces ĩsubrũ & calabrũ credidit: Ipse uero pedetẽtim cũ pauco exercitu ad Castellũ sancti Secundi Petrimariæ (Quod inter Parmá & Cremoná media fere uia positũ est) maturauit (Memini ipse natus annos quattuor circiter: Dũ ad mœnia transiret nostra Franciscus Sfortia: omni genere comitio℞ a nostris militibus dilaceratũ) Ibiq3 cũ filiis relictũ milité statiuatũ reliquit:

mediolanũ

Deinde Cremoná se recepit: Vbi resculas suas ĩgenio: arte: & astu componebat. Interea Metropolis graue sentiens ĩ Placẽtia rugentis leonis cubile ciuitaté adoriendá bello statuit:

Frá. sfortia mediolané. ĩpator designatur

Et coacto Senatu ĩ Edé Ambrosianá tante mollis imperatoré dessignatũ Franciscũ Sfortiam nuntiat: Qui accepto ere: & conflato exercitu: terra & pado milité ad muros admouit. Tuebantur autem

Placentiā Veneto noīe Tadeus Marchio Estensis:& Iacobus pi us de carpo: Hunc uarietate fortunæ montis Silicis oppidi Pa tauini accola. Hunc rogauit Franciscus Sfortia ut ad singulare certamen descenderet: Qui ītrepide pugnā ausus: iubente con sule Veneto prohibitus est. Dū hæc aguntur parmēses duce Pe tromaria ad oppugnandū expugnādūq; Guardasonū Ottonis tertii castellū: Vrbi sēp infensum se accingunt: Quod ui cepit spoliauitq;: Brixilienses domuit: Ingenio & arte egit: Vt nobile castellū in facultatē familiæ corigiēsis deueniret: Reliquaq; op pida minus parentia ciuitati subiecit: Et Nucetū Vitalensiū ca stellū subegit. Ex hac tā acri expugnatione dictus est Petrusma ria libertatis auctor conseruatorq;. Inter hæc Frācisco Sfortia apud Placentiā bella gerēti uisum est negotiū arduū: Nam urbs munita erat miles armatus: & oīa ad bellū disposita: Et quod ui ribus superare non potuit: id īgenio effecit. Petrimariā factio nis Placentinæ potentē defectionis tractandæ cā ad se accersit. Qui ī rē tā calide & uafre egit: q͂ ex primatibus in mentē Fran cisci Sfortiæ multos pellexit. Hoc confecto datur signum belli Custos portæ sancti Lazari auro corruptus militē Classiariū re cepit. Oēs repētini clamoris Viperei terrore perculsi in fugam se uertūt: Tergo miles Scæuus īstat: Ciuitas uires remisit Mar te aduerso superāte: Clamatur: uagatur: discurritur: Et quid a gatur nescitur: Sfortiani p aliā portā irruunt: Pedites muros scā dunt: Capitur urbs & dirripitur: Ingentis prædæ & omniū re rum copia inuenta est: Tēpla uiolata: Vestales corruptæ: Virgi nes raptæ: ingenuoꝝ corpora pro arbitratu capta sunt: Ensis p furore & insania uictoris late uagatus ē: Miles Venetus captus: spoliatus: & ī uincula detrusus est. Triduo ī urbe oī flagitiorum genere scæuitum est. Non Saguntum: non Cartago: non Illiū Scæuiora passa sunt. Eodem tempore nuntiatum est Bartholo meū Coleonē Sabaudiēsē fugasse strauisseq;: In ea pugna supra tria milia hostium desiderata sunt: Quadraginta ingenuoꝝ cor pora fortia in potestatē Alexandrinoꝝ deuenere quæ ferarum more mactata sunt: Hiis Cladibus elata Metropolis exercitum auxit: Et Carauagium magni momenti Castellum Venetum co mitante Petro maria misit: Vtrinq; pugnatum est: Sed uenetus ommisso militari ordine uictoriam hosti tribuit: Supra undecī

tadeus mar chio esten. Iacobus pi us de carpo

Guardaso num oppu gnatur

Petrusma. libtatis au ctor parmē

Factio pla centina

Placētia ca pta & dire pta

Saguntū Cartago Sabaudiē ses fugati

Carauagiū castellū

Venetorũ calliditas
Fœdus cũ uenetis auctore Iacoboantonio marcello
Iacobus piciníus a frãcisco dfecit
Ioãnes d comitibus
Alexander fforcia
Mafinilla
Carolus de cãpo baffe
Parmenfes ĩdignabũdi
Centurio parmenfis
Porta fãcti Barnabe
Catharacta demiffa eft
Clamatum ad arma

milia equorũ capta funt: Ex uiris (mirabile dictu) interemptus eft nemo. Hoc facto Brixiã Vrbem maturatũ eft. Venetus neceffitati tẽporũ confulens Francifcũ Sfortiã nouo percuffo foedere in fuã pellexit amiciciã: Iacobo Antonio Macello fuæ ætatis hoie pene diuino diferente. Data receptaq́ in hoc quod petebatur fide Francifcus Sfortia uerfus Mediolanũ hoftiliter educit. Venetus ære & Milite ipfũ fouit adiuuitq́. Iacobus Picininus a Francifco defciuit & fub metropoli meruit. Frãcifcus breue tẽpus rerũ gerundarũ ratus militẽ uenetũ Ioãnẽ de comitibus & Gentilem Romãos & Ioannẽ della nuce: Vna a cũ Alexãdro Sfortia fratre deffignauit: Qui Petromariæ ad occupandã rem Parmẽfẽ fauori effent: Qui Maffaniffã fide & ĩtegritate fuperauit aut equauit: Metropoli relicta Francifco Sfortiæ expofitum tribuit. In rẽ clanculum agi ceptum ẽ. Parmenfes territi Carolũ de cãpo Baffe fuo exercitui ducẽ præficiũt: & uiros trãfmiferũt Qui cũ Petromaria de deditione uerbulũ facerẽt: Quod cũ accepiffet iniquũ ratus hoc archanũ Alexãdrũ Sfortiã latere: oĩa libero loqutu aperuit. Placuit Alexandro armato milite ciuitatẽ ingredi: Et pro arbitratu conditiones potius neceffarias q̃ honeftas dare. Exafperati Parmẽfes (Vt funt naturæ ĩdignãtis) pedẽ ab ĩftituto retraxerũt. Omnia utrinq́ ad Bellũ difponũtur. Parmẽfibus fauori erãt finitimi potentatus: Francifco Sfortiae minime fidendũ libera oratione ĩ ciuitate pronũtiabatur. Quo intellecto tollendas effe moras Petromariae uifum eft: Qui centurionẽ Parmẽfẽ ĩ fuã traxit fententiã & aliquos delectos ciues: Quibus hoc muneris datũ eft Vt portã ciuitatis (cui nomẽ ẽ fãctus Barnabas) occuparent: Cetera uero armis adorirentur muris ipfo inftante. Hiis itaq́ compofitis noctu Parmã uerfus exercitum educit: Leuis armaturæ militẽ premifit qui cuftodes leniter excitaret: Hii accepto figno tanto cum impetu prodiere: q̃ catharacta demiffa effet & fic hũo firmata q̃ illis egredi nec iftis ĩgredi facultas fuerit: hoc precepto nocturne excubie: quae ciuitatem circuibant: Iuftrabantq́ ad arma acclamauere: Carolus illico Phalangẽ inftruit: oĩa munit: Ad portam fe recipit: Eã trabe ferata aperit: Nocentes uinctos capit extrahitq́ quos trium uir cruci affixit: Qui ad defectionẽ ciuitatis inftructi erãt armis & aĩs remiffi in domum fe receperũt: Miles Sfortianus praede

auidus effusus discurrebat: Tanta enīuero erat Cœni & aquarum īundatio q͂ uix equitatu & minus peditatu iri poterat: Dies natalis Antonii abatis agebatur. Annus humanati iouis erat. Mccccxlviii. Qui suburbiū incolebāt ad arma prosiliere: Et carolus Prima lucis rota diem lustrante militē educit. Petrusmaria de sūma rerum metuēs accepto uulnere receptui ut potuit canere iussit Et sensum Filinū castellū suum non ignobile se recepit quod ab urbe octo millibus passuum distat: Parmenses fugato hoste mirū īmodum elati per internuntiū Iacobum Picininum qui floretiolae sedebat & apud quē rerum placentinarum cura erat clam monent reipu. Parmensis mentis esse Petrummariā cum suo exercitu adoriri uelle: Et oīa uorante uulcano solo equare: Tēpus rogant: Orantq; ut intanto rerum pondere opem ferat. Conuenere & firmato rerum ordīe carolus noctu urbe eggreditur: & Iacobus Picininus accepto dellectu ad colegiū Vulgatori uocabulo Colliculum (Quod a Filinotribus millibus passuū distat) se firmat. Excubiae pedetentim ad Petrūmariam maturāt. nec mora: tripartito exercitu obuiā progreditur. Primū cornu ipse: Secundū Alexander Pisauri Sfortia: Tertiū Ioānes de comitibus ductitabat. Asperior pugna contra Iacobum Picininū fuit: Quē in fugā uertit Petrusmaria. Captis & Caesis apud Carignanū oppidum Filini aliis exercitibus Parmēses aīo consternati caduceatores deditionis tractandae (Qui salutē urbi implorent ad Petrummariā mittunt: Hos quum comiter & humaniter suscepisset ad Franciscum Sfortiā remisit: qui dextera prehensos Benigneq; alloquutos muneribus & conditionibus tāto heroe & ciuitate honorificētissimis honustos ouātesq; domum remisit: Ratus longe melius regni principia liberalitate q̄ Auaritia neq; tirānide firmare. Exacto decimooctauo mense a tempore īchoate legis publice. munere Petrimarie urbe Parma potitus ē Franciscus: Quae si ad alios deffecisse potentatus numq̄ liguriae dominatus fuisset Sfortia: Donata legibus ui pereis ciuitate & praesidio firmata Aliud eggregiū facinus adortus est Petrusmaria: Placentiā Metropolis ciuitatem sublata morula celere & repētino aduentu turbauit: Et intereundum marte digna non nulla apud florentiolam Castellum Placentinum gessit. Ciuitas accepte cladis memor haud martem experiri uoluit: Sed sese libere

Aquarum inundatio
Antonii abbatis festū
Petrusma. uulneratur
Filinū oppidum
Excubiæ ad Petrūma. q̄ aduētu hostium
Tripartitus exercitus
Pugna ꝯtra Iacobūpici.
Caduceatores deditionis remissi
Tēpus libertatis parmē
Frāci. sfortia urbe potit͛ parma
Placētia sublata
Florētiola

Veneto mi lites suos re uocat
Frácis. oibꝰ fere hostis

Arúdines equoꝝ pabulum
Locustæ & herbæ comeduntur
Orator uenetus trucidatus
Fráci. sfor. dux factus é
Lis de confinibus
Brixia bello ífestaŕ
Gibertus đ Corigio
Qui parmá tuerenŕ
Frater Simonetus

dedidit. Dum haec geruntur anno percussi foederis inter Venetos & Franciscum Sfortiá exacto: qué fauori suo miserat militē reuocauit uenetus: Et uno tēpore utriq; senatui hostis Franciscus Sfortia declaratus est qui reꝝ omnium inopia laborabat: cum inedia & egestate pugnabat: cruciabatur: Angebatur: Affli ctabatur: & angustiabatur ciuitates capte deffectiōe laborabāt. Hinc Metropolis exercitu Fráciscum premebat: angebat detrudebatq;: miles mercenarius stimulabat: æris penuria frangebat classis ueneta rostrata plena uelo ad portum cremonésem aduecta tanto impetu adorta est ut de ciuitate actum creditum sit: Petrusmaria uulnere in crure accepto minime exterritus tam uiriliter fortiterq; tutatus est. Vt re cogente eam uenetus abduxerit: Eridano & terra comprhensis negociatoribus edicta moris est siquid Francisco cōmeatus attulissēt. Ad illud desperationis & inediae uentū est: ꝙ arundines siluestres & aridae equorum pabulum erāt. Locustæ & herbulae apud hoīes celestis panis habebātur: Omne latum a Francisco se auerterat: Sola res Florentina cum Petromaria Francisco fauebant: Quem si fata ab incepto reuocassēt de familia rubeorum parmensiū perpetuo actū fuisset. Metropolis in uota diuisa oratore ueneto cruditer trucidato Franciscū Sfortiá in Ducé acclamauit: Salutauit: & Vrbe ouanter excepit. Rebus compositis confinium diuidendoꝝ inter uenetum & Franciscum disceptatū est. Venetus Cremonensé Agrum incursionibus infestabat: Rapinis & Belli tumultibus oīa quatiebat. Dux uipereus Vrbé Brixianá secūdo Bello & longe cruentiori adortus é. Venetus quo ducis uires frangeret Gibertum de corrigio Viꝝ militiae certissimū cum ualido exercitu ad turbandá occupandáq; rem parmensem immisit: Ad quá conseruandam protegendáq; dati sūt Petrusmaria Bosius Sfortia Attendulus Antonius Trottus Alexandrinus: Vbi pugnatū est nūq̄: Sed incursionibus praeda & incendio foedata sūt oīa Reddita pace utriq; partiū opa cujusdá fřis Simoneti heremitarū preconis exactissimi. Petrusmaria satis sibi glorie uídicatū arbitratus: ꝙ cōtra italos potētatus īnixus urbé Fráncisco Sfortiae ad extrema deducto dedisset Ab hiis martialibus relictis cohortibus filiis se abdicauit: & rei domesticæ operá īnauauit. Filium

Bernardũ ad Cremonẽ. paulo post ad Nouariẽ. Præsulatũ asci uit. Leonorã filiam Bartholomeo Scotto Placentino & Donel lã Giberto Vitalen. Parmẽsi comitibus desponsauit: Et ad con-seruandã rem parmẽsẽ omne studiũ & operã adhibuit Archite cturæ Qua lucullũ supauit soluẽdæ uitæ gr̃a studuit. Super uno colle aprico feracissimoq; ab Apẽnino mille passibus distermĩa to (Quẽ ĩcole antiqores Turrim clarã uocitauere) eiusdẽ nomi nis Castellũ mirabilis structuræ condidit: ædificauit: Constru-xitq;. Vallis ĩter utrũq; sita tantæ amœnitatis fertur ut (Nec in iuria ueteꝝ campus elisius uocari possit: Cerere & Phalerno po mo & Nuce ipsã Trinacriam aut superat aut æquat E Regione (Quæ orientẽ respicit) mille & qngentoꝝ passuũ planities ẽ ui-netis & frutetis optĩe disposita: Quæ usq; ad Radices fluuii rapi dissimi (cui nomẽ parma) prorogatur. Inter fluuiũ & pedes col lis Phanũ genitricis humanati Iouis grãdi impensa conditũ Bo nisq; dotatũ. & forus ẽ & hospitia non uulgaria: In ĩgressu primi ascẽsus fons irriguus: Porta turre & Atrio munita: Lacus pisca-torius manu & industria confectus: Ab hac usq; ad aliã portã du cẽtoꝝ passuũ uia est duplici muro & agere contexta & pomerio honestata: Ex hac ad aliã portã pons fossa & iusticiæ locus: Hic ĩ castellũ ĩgressus ẽ ubi accolaꝝ hĩtatio Laurẽtii fanũ Stabulato riũ fons puteus & cisterna ĩgẽs: Hic ad aliã portã spatiũ qnqua ginta passuũ altiore aliq̃tulũ ascensu muro hincĩde lapideo & al to munitũ. Ibi custodie armate locus Atriũ ortus planities & po meriũ Balnea & Thalami utriq; tẽpori accomodati. Alia porta ẽ ponte & fossa profũda que ad arcẽ ducit ascẽsu asperiore: Via est Triplici muro firmata: q ĩ septimã desinit portã: ibi marmo-reus auctoris collossus & epitoma: Ex hac itur ad arculã quattu-or turribus marmoreis uallatã: ĩ qua phanũ diui Nicomedis pu-teus altus cisterna miro lapide contexta Atriũ Regiũ thalamus auro linitus in quo auctoris gesta & amores signãtur extra Tha lamũ specula ẽ ex qua oĩs æmilia & Liguria speculãtur: Circum quaq; porticus & deambulatoria: Pomeria & orti mire consiti: Aer nimium dispositus & Balnea oĩ morbo accomodata: Opus triginta annoꝝ Vt auctoris scripta testantur Quæ in sũmo por tæ arcis leguntur: Finem haud fœlicem habuit: Mulieri Metro politanæ quam sũmopere deperibat) aliud condidit Castellum

Petrusma-ria Rubeus paci & quie ti studẽs
Bernardus Rube. epũs
Bartolome us Scottus
Gibertus ui talen.
Petrusma-ria archite-cture studio sus
Turrisclare Oppidũ & mons
Planities
Parma flu:
Fõs iriguus
Lacus pisca torius
Porta secũ da
Alia porta
Via triplici Muro fir-mata
Quattuor turres arcis
Aureus tha lamus
Turris cla-ra opus .xx x. ãnorũ

quod mulieris nomine Rochāblanchā appellauit diſtans ab eri-
dano mille quīgētis paſſibus oī generi uoluptatis accomodatiſ-
ſimū: Triplici muro & foſſa aquatica firmauit: Populo martiali
auxit: Phano ornauit: Atrio optīe diſpoſito honeſtauit: Et reli-
quū imperii ſui prudenter diſpoſuit: Ex hac luce ſublato Frāciſco
ſfortia duce imperio a Paulo ſecūdo Romāo pontifice ad Impe-
ratorium militare culmen euocatus ē: quod & renuit: Nam ſu-
ſpicabatur ne Bartholomeus colleo Venete legionis imperator
in æmiliā deſcenderet Maluit enimuero Viperei ducis Galeatii
res minore q̄ aliēa maiore principatu gubernare: Paci & quieti
pro ſua uirili ſtuduit: Tirannidi pepercit: Vnis litteris uacauit:
Rythmica plurimum ualuit. Muſica & ariſmetica doctiſſimus
extitit: Idiomate Hyſpano & gallo Hyſpaniſſimus & Gallociſſi-
mus fuit. Temploꝝ conditor inſtaurator & reparator accuratiſ-
ſimus: Religionis obſeruātiſſimus: Iuſticiæ Zelator: Virtutis cul-
tor: pulcher: formoſus: & comis fuit: Eutrapellus non ſine gra-
uitate: Grauis non ſine facilitate: Modeſtus: Pius: & liberalis:
promptus elloquio: & conſtantis aī fuit. Galeatio principi Ni-
hilominus q̄ franciſco patri carus acceptuſq; fuit. ſpeculatū o-
pus celebre quidam orator eggregius quū ſe conceſſiſſet: Lau-
deſq; diuini ingenii longa & terſa oratione corā ediſerere ince-
piſſet: Tace inquit: Nam uidiſſe ſat eſt: Nam defuncto parētare
decet. Cū ex Roma allatæ eſſēt litteræ triſtem nuntiū feralis exi-
tii filii præſulis ferentes haud cōmotus ē: Sed conuerſus ad aſtā-
tes inquit: Filius meus mutuū reddidit. Dictū fuit ei ut poſt inte-
ritū Antoniæ uxoris aliā ſupduceret: Reſpondit Semel inſanire
haud uitio datur. Dānauit eū quidā mordaxq; odoramētis utere-
tur: Inquit: eis utor ut ueruecis fetores extinguā. interrogatus lu-
dibrio quare ætate ſenili confectus ueſte breuiſſima uteretur:
Inquit: Nihil apud me turpe ē quod tegam. Dānauit eum quidā
comeſtor ꝙ frugi cenam paraſſet pincerna: ait: Ratus ē hoīem
non ſuem alere. Interea quū Galeatius dux ioui humanato uotā
perſoluere ſtatuiſſet ingēti armatoꝝ multitudine & populi fre-
quētia concomitaretur in ipſo limīe phani prothomartiris ſte-
phani (cuius natale celebrabatur) Tres offendit ſuæ necis con-
ſpiratores Andreā Lampagnanū Hyeronimum Olzatum. Et

Rochablā-
cha eridāus
Mortuus ē
Frāciſcus
Sfortia
Petruſma-
ria a paulo
papa uoca-
tus
Galeacii du-
cis res
Petruſmar:
litteraꝝ ſtu-
dioſus
Petrimarie
uirtutes
Petruſmar.
diuo Galea-
cio duci ca-
rus.
Grauiter &
ſapiēter di-
cta ac rīſa:
Petrimarie
conſtātia in
morte filii:
Licere hoī
ſemel īſani-
re
Acute dicta

Ioānes ādr-
as lāpogna-
nus cūſotiiſ

Carolum uicecomitē. Vbi primū pede limen phāi percussit Ioā nes andreas arrepto stillo uno uulnere letali inguina transfixit: Orto tumultu timor ita omnes oppressit. Vt neq; fugā arripe re neq; uulnerato duci opem ferre: Neq; uocem edere auderēt: Complices qui ducem postergabāt eductis gladiis corpus quat tuor de decē uulneribus confossū mortuū reliquerūt. Postridie necis auctores publica poena aīaduersi sunt summa rex(Vt par uisum est) ad bonā ducem uxorē delata est. Nam filius ī tenella ætate agebat. Tris omīs fidentiæ uiros ad conseruandā tam grā dē molem prouida dux dellegit: Petrūmariā: Cichum calabrū: & Orpheum etruscum. Pectora inuidox inuasit auaritiæ uirus & dominādi ceca libido. Cichus uir laboris & fidei criminis insi mulatus in carcere detruditur & capite fidelis & constans trun catur. Orpheus munere Laurentii medices uita donatur. Bona dux infamiæ accusatur Dannaturq;: Administratione rex pri uatur & bonis spoliatur & ī seruitutē redigitur. Petromarie sfor tiadū facile fundatori bella parantur: & ciuis Rubeus(Quē pau Ioāte Sfortiāæ tutādæ factionis cruci triūuir affixerat) Impie ca pitur uicitur & ī carcere detruditur: oīq; facultate priuatur: con sule sfortia secūdo extra matrimoniū nato. Heu tēpora hæc in fœlicia non nisi auaritiā īmanitatē & Tiranidē sapiētia. Romāi patres(Quox īstitutis exēplis & doctrina uiri uiuimus) epiro tax regē ītestis signis urbi apropīquātē litteris admonuere ut si bi a ueneno caueret. Et Arbaces assiriox rex Belesū de se bene meritum capitis dānatum liberauit: Afferens longe maiora ef se benefitia q̄ acceptas iniurias. Et Pompeius inimicissimū Re gem ī regnū restituit. Et Nero efferus inimicū regno condona tū remisit. Et Philippus Dux īsubrū triūphātissimus Alphōsum Regē īfensū Bello lanuensi maritimo superatū captū & Vinctū grādi īpēsa honorificētissime ī Regnū remisit: O uiros pene di uīos Bene natos & optīe educatos: Quorū bonis moribus & ui tæ optīe īstitute debēt orbis & cælū: Belli gerundi datū est illud mūeris cōstātio Sfortiæ Pisauri: q castellū Sācti secūdi olī recep tui & Asyllo militi Sfortiāo æmiliā ꝑficiscēti datū oppugnaret expugnaretq;: haud territus Petrusmaria milite expedito uirtu tis suæ mēor ītrepide ī aptū prodiit: Et Prīo congressu ex Sfor tianis capte sūt due cohortes quibus preerat Ioānes frāciscus pa

Galeacius Sfortia dux īterfectus

Coniurati morttui

Petrusma. Cichus Orpheus

Orpheus uita dōatus Ducissa īfa mia deni grata

Tpa scæua

Arbaces as siriox rex Pompeius Nero Philippus dux alphonsus

Constātius Sfortia Sāctus secū dus Due cohor tes capte ex Sfortianis

lauicinus Nicolai filius: qui post datā astrictāq dexterā uictori: fide uiolata fugitauit. Palauicinus: Ob cuius disciplinæ militaris peculiaré uirtuté fideiq constátiā apud Venetū magnus & clarus habitus est. Pría patriciatusq ordine atq decé pondo auri ꝑ petuo donatus é: Quod Guidoni filio eius successori īstituto ac cumulatissime reliquit: Vt aureæ Bullæ uenetæ fœdere ꝑcussū & scriptum legitur: Fugatoq hoste legiones superuenere: Et nisi atra mors corpus resoluisset nunq̄ uictor fuisset Sfortianus: Anno primo īchoati Belli febriens ex sancto Secundo Turrim claram delatus est: Vbi ānos natus. LXIX. & dies duodecim efflauit: Curréte āno iouis nostri humanati. MCCCCLXXXII. Quo tempore Federicū Vrbinaté ducé: & Robertū Malatestā callidissimos imperatores: Vnū Ferrariæ: & alterū Romæ expiratos legimus. Finis

Petrimarie rubei mors

Fedricus urbías morit

Robertus malatesta moritur

